

Voorstel aan het algemeen bestuur

datum AB	03 juli 2024
AB-voorstel	2024, nummer 39
openbaar	Ja
agendapunt	4.1
steller/cluster	Philip Daelmans / Programmering, Planning en Financiën
portefeuille(s)	Marc Breugelmans
bijlage(n)	1. Jaarverslag/jaarrekening 2023 Waterschap Limburg 2. Rapport BDO Audit & Assurance BV 'accountantsverslag 2023' (niet openbaar) 3. Rekening in één oogopslag (RIEO) 2023 4. Technische vragen jaarrekening/jaarverslag 2023 Waterschap Limburg
zaaknr.	2023-Z13135
documentnr.	WLDOC-220622665-28279

Onderwerp

Vaststelling jaarverslag/jaarrekening 2023 Waterschap Limburg

Voorstel

- de jaarrekening 2023 vaststellen;
- het negatieve saldo ad € 3.201.318 als volgt te dekken:
watersysteembeheer
  - € 183.700 onttrekken aan de 'bestemmingsreserve riooloverstorten';
  - € 152.483 onttrekken aan de 'bestemmingsreserve subsidie afkoppelen regenwater';
  - € 90.153 onttrekken aan de 'bestemmingsreserve risicovolle beplanting';
  - € 45.988 onttrekken aan de 'bestemmingsreserve netcentrisch werken';
  - € 28.607 onttrekken aan de 'bestemmingsreserve assetmanagement watersysteem';
  - € 43.104 onttrekken aan de 'bestemmingsreserve meten met nitraatstrips';
  - € 121.271 onttrekken aan de 'bestemmingsreserve lives';
  - € 68.055 onttrekken aan de 'bestemmingsreserve stimuleringsregeling maatregelen in de landbouw;
  - € 38.869 onttrekken 'bestemmingsreserve organisatieontwikkeling';
  - € 254.858 onttrekken aan de 'bestemmingsreserve onderhoudscontracten';
  - € 69.142 onttrekken aan de 'bestemmingsreserve Ooijen-Wanssum';
  - € 547.005 toevoegen aan de 'bestemmingsreserve subsidie afkoppelen regenwater';
  - € 300.000 toevoegen aan de in te stellen 'bestemmingsreserve personeelskosten & inhuur NPLG'

- € 2.359.600 toevoegen aan de in te stellen 'bestemmingsreserve integratiekosten WBL/WL';
  - € 5.403.153 onttrekken aan de 'egalisereserve ontwikkeling waterschapslasten watersysteemheffing'.
- zuiveringsbeheer*
- € 91.460 toevoegen aan de 'egalisereserve ontwikkeling waterschapslasten zuiveringsheffing';
3. de 'bestemmingsreserves netcentrisch werken'; 'bestemmingsreserve assetmanagement watersysteem'; 'bestemmingsreserve meten met nitraatstrips'; 'bestemmingsreserve Lives' en de 'bestemmingsreserve organisatieontwikkeling' opheffen;
  4. het voor 2023 per programma beschikbaar gestelde krediet dat niet is verleend ad € 21.443.776 intrekken;
  5. de rapportage van BDO Audit & Assurance BV aan het dagelijks bestuur en algemeen bestuur van Waterschap Limburg 'Accountantsverslag 2023' voor kennisgeving aannemen.

Toelichting

Hierbij treft u het jaarverslag/de jaarrekening 2023 van Waterschap Limburg aan. De eerste jaarrekening van de nieuwe bestuursperiode. Hierin wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de opgaven die voortvloeien uit de taakstelling van Waterschap Limburg over het jaar 2023. Het jaarverslag/de jaarrekening is een uitvloeisel van de begroting 2023.

Het voorliggende jaarverslag/de jaarrekening is gebaseerd op de programmabebodering die met name tot uitdrukking komt in hoofdstuk 3 van het jaarverslag.

Verder treft u ook nog de Rekening in één oogopslag (RIEO) aan. Hierin wordt op een eenvoudige wijze in één A4'tje een beeld geschetst van de realisatie 2023.

In het voorliggende voorstel wordt op hoofdlijnen ingegaan op de financiële uitkomsten van de jaarrekening 2023 en komen de onderwerpen aan de orde waarover expliciete besluitvorming door het algemeen bestuur B dient plaats te vinden.

Financieel resultaat 2023

De jaarrekening 2023 sluit met een nadelig saldo van **€ 3.201.318**.

Het nadelig saldo van **€ 3.201.318** is het totaal van een nadelig resultaat van € 3.292.778 op de taak watersysteembeheer en een positief resultaat van € 91.460 op de taak zuiveringsbeheer.

In de primitieve begroting 2023 was rekening gehouden met een exploitatietekort van € 5.190.000 (tekort taak watersysteembeheer € 7.730.000 en overschot taak zuiveringsbeheer € 2.540.000). Ten opzichte van de najaarsrapportage 2023 is dit niet gewijzigd.

Ten opzichte van de gewijzigde begroting is sprake van een verbetering van het resultaat met (afgerond) € 1.988.000. Dit is een gevolg van hogere kosten (€ 2.676.000) en hogere opbrengsten (€ 4.664.000).

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen op hoofdkostensoorten aangeven.

Kosten	Begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
41 Rente en afschrijvingen	20.621.700	21.241.000	22.510.171	-1.269.171
42 Personeelslasten	46.366.700	47.680.629	45.018.287	2.662.342
43 Goederen en diensten van derden	133.689.500	134.885.660	133.555.571	1.330.089
44 Bijdragen aan derden	1.360.500	1.013.500	294.258	719.242
45 Toevoegingen voorzieningen / onvoorzien	2.817.800	1.560.611	7.678.886	-6.118.275
Totaal kosten	204.856.200	206.381.400	209.057.173	-2.675.773

Opbrengsten	Begroting	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
81 Financiële baten	2.346.200	2.514.200	4.454.092	1.939.892
82 Personele baten	299.200	381.300	797.935	416.635
83 Goederen en diensten aan derden	639.200	734.200	1.138.884	404.684
84 Bijdragen van derden	1.532.900	2.713.000	3.294.779	581.779
85 Waterschapsbelastingen	188.879.000	188.879.000	190.993.193	2.114.193
86 Interne verrekeningen	5.969.700	5.969.700	5.176.972	-792.728
Totaal opbrengsten	199.666.200	201.191.400	205.855.855	4.664.455

Negatief exploitatieresultaat dekken uit reserves	-5.190.000	-5.190.000	-3.201.318	1.988.682
--	-------------------	-------------------	-------------------	------------------

Een negatieve invloed op het jaarrekeningsaldo ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023 hebben:

- de rente en afschrijving (kostensoort 41): door de toename van de interne rentelasten als gevolg van de renteontwikkeling;
- de toevoeging voorzieningen en onvoorzien (kostensoort 45): door de niet geraamde toevoeging aan de 'voorziening resultaat WBL', 'voorziening resultaat BsGW' en de 'voorziening IKB' (wordt onderstaand nog nader toegelicht);
- de interne verrekeningen (kostensoort 86): doordat minder uren zijn besteed aan projecten.

Een positieve invloed op het rekeningsaldo hebben:

- de personeelslasten (kostensoort 42): door het later invullen van vacatures, aankoop van IKB-verlof, minder gebruik van inhuur personeel derden;
- de goederen en diensten van derden (kostensoort 43): door lagere kosten baggeren en onderhoud van waterlopen, bestekmatige onderhoudswerkzaamheden en assetonderhoud. Daarnaast zijn ook de kosten voor de bestrijding van de grote Waternavel lager en de kosten voor de ICT-systemen voor de integratie van WL en WBL in het verslagjaar niet volledig benut;
- de bijdrage aan derden (kostensoort 44): doordat zeer beperkt gebruik is gemaakt van de beschikbare gelden voor de voortzetting van de stimuleringsregeling afkoppelen regenwater;
- de financiële baten (kostensoort 81): door een hogere dividenduitkering van de NWB-bank en de gestegen interne en externe rentebaten als gevolg van de renteontwikkeling;
- de personele baten (kostensoort 82): door hogere vergoeding uitkeringsinstanties, inzet 'voorziening vitaliteit PBB' en uitleen personeel;

- de goederen en diensten aan derden (kostensoort 83): door een verrekening van de slibafzet tussen de aandeelhouders van SNB en de vergoeding voor de uitvoering van de kwartiermakersfase Zuidelijk Maasdal;
- de bijdrage van derden (kostensoort 84): door de rijksbijdrage in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied en de opgelegde dwangsommen in verband met overtredingen op oppervlaktewater;
- de waterschapsbelastingen (kostensoort 85): door het afsluiten van het belastingjaar 2019, een hogere opbrengst zuiveringsheffing woningen belastingjaar 2023 en de afname van kwijtschelding in de belastingjaren 2020-2023.

Voor een nadere toelichting op het resultaat wordt verwezen naar hoofdstuk 10.

Instellen voorzieningen

Door een aantal onvoorziene gebeurtenissen is het noodzakelijk gebleken om in 2023 twee voorzieningen in te stellen. Onderstaand worden deze voorzieningen toegelicht.

Voorziening 'resultaat WBL' (kostensoort 45)

Evenals vorig jaar is het noodzakelijk gebleken om in 2023 de voorziening 'resultaat WBL' in te stellen. In 2023 is WBL wederom geconfronteerd met een exploitatietekort van afgerond € 3.718.000. Doordat de bedrijfsreserve van WBL nihil is en niet kan worden ingezet ter dekking van het negatieve resultaat van WBL bedraagt het aandeel van het waterschap in het negatieve resultaat van WBL € 3.718.000. Aangezien hier sprake is van 'een op balansdatum aanwezig risico ter zake van een te verwachten verplichting' dient dit bedrag te worden opgenomen in de jaarrekening van WL. Verantwoording van dit bedrag dient conform de artikelen 4.54 en 4.55 van het Waterschapbesluit plaats te vinden via de vorming van een voorziening. Derhalve is het noodzakelijk gebleken om in de jaarrekening 2023 de voorziening 'resultaat WBL' in te stellen en € 3.718.000 hieraan toe te voegen. Conform de verslagleggingsvoorschriften wordt de betreffende voorziening in de balans gerubriceerd onder de categorie 'overige voorzieningen'.

Doel voorziening: opvangen risico aandeel WL in exploitatietekort WBL over 2023.

Omvang van de voorziening: € 3.718.000.

Einddatum: 2024

Voorziening 'resultaat BsGW' (kostensoort 45)

In 2023 is het noodzakelijk om de voorziening 'resultaat BsGW' in te stellen.

De BsGW is in 2023 geconfronteerd met een exploitatietekort van € 1.292.820 dat is opgebouwd uit: extra WOZ-bezwaren € 2.773.266 (nadeel), reguliere bedrijfsvoering € 769.447 (voordeel) en renteopbrengsten € 710.999 (voordeel). WL staat niet aan de lat staat voor de extra WOZ-bezwaren waardoor het aandeel van WL in het (reguliere) negatieve resultaat 2023 € 288.674 (positief) is.

In het verslagjaar heeft zich echter nog een bijzondere situatie voorgedaan in verband de verantwoording van de kosten die gemoeid waren met het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP). Met ingang van verantwoordingsjaar 2023 heeft de BsGW een nieuwe accountant, te weten RSM die anders aankijkt tegen de verwerkingswijze van de projectkosten met betrekking tot het OOP dan de vorige accountant (Ernst & Young). RSM heeft zich op het standpunt gesteld dat de projectkosten van het OOP in het verleden onterecht geactiveerd zijn op de balans van de BsGW maar ten laste van het resultaat hadden dienen te worden genomen op het moment dat de lasten zich voordeden.

Dit heeft erin geresulteerd dat de lasten die tijdens de projectfase (2018-2021) zijn gerealiseerd alsnog ten laste van het resultaat 2023 zijn gebracht. Omdat de technische verwerking hiervan verloopt via het beginvermogen (lees algemene reserve) is de beginbalans van de BsGW met € 4.000.000 gecorrigeerd en in 2023 sprake van een éénmalige last. Het aandeel van WL hierin bedraagt € 779.965 (negatief). Hier staat dan wel tegenover dat de begroting van BsGW met ingang van 2024 stapsgewijs benedenwaarts wordt bijgesteld.

Derhalve is het noodzakelijk gebleken om in de jaarrekening 2023 de voorziening 'resultaat BsGW' in te stellen en € 491.291 (saldo € 288.674 positief en € 779.965 negatief) hieraan toe te voegen. Conform de verslagleggingsvoorschriften wordt de betreffende voorziening in de balans gerubriceerd onder de categorie 'overige voorzieningen'.

Doel voorziening: opvangen risico aandeel WL in exploitatietekort BsGW over 2023.

Omvang van de voorziening: € 491.291.

Einddatum: 2024

Voorziening 'individueel keuze budget (IKB)' (kostensoort 45)

Naast het reguliere salaris hebben medewerkers die in de sector waterschappen werkzaam zijn een individueel keuze budget (IKB) van 21% van het bruto salaris dat voor diverse doelen kan worden ingezet waaronder het kopen van verlofuren. IKB-uren zijn door de werknemers gekochte verlofuren en vormen een concrete verplichting van de organisatie aan de medewerkers. Gelet op de verslagleggingsregels van de waterschappen (BBVW) en na consultatie van de accountant is gebleken dat deze verplichting per jaareinde (31 december) dient te worden opgenomen in de balans. Verantwoording van dit bedrag dient conform de artikelen 4.54 en 4.55 van het Waterschapbesluit plaats te vinden via de vorming van een arbeidsgerelateerde voorziening. De basis voor de hoogte van de voorziening is het totaal opgebouwde spaarverlof per jaareinde maal het uurtarief van de individuele medewerkers. Derhalve is het noodzakelijk gebleken om in de jaarrekening 2023 de 'voorziening individueel keuzebudget (IKB)' in te stellen en € 2.359.076 hieraan toe te voegen. Conform de verslagleggingsvoorschriften wordt de betreffende voorziening in de balans gerubriceerd onder de categorie 'voorziening voor arbeidsgerelateerde verplichtingen'.

Doel voorziening: voldoen aan financiële verplichting IKB-uren

Omvang van de voorziening: € 2.359.076.

Einddatum: jaarlijks per 31 december opnieuw beoordelen

Resultaatsbestemming

In de Bepalingen Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW) is opgenomen dat reserves alleen via de resultaatsbestemming kunnen worden gevoed of onttrokken. Dit betekent dat indien een begrotingstekort of- overschot respectievelijk wordt onttrokken of toegevoegd aan een reserve om een sluitende begroting te presenteren, dit in de jaarrekening niet automatisch mag worden geëffectueerd. Hiervoor is bij de resultaatsbestemming opnieuw besluitvorming van het algemeen bestuur noodzakelijk.

De vastgestelde begroting 2023 sloot met een exploitatietekort van € 5.190.000 terwijl de voorliggende jaarrekening sluit met een nadelig saldo van € 3.201.318.

In de **jaarrekening** is bij de dekking van het negatieve saldo 2023 rekening gehouden met de navolgende onderdelen:

1. bestemmingsreserves;
2. egaliseringsreserves ontwikkeling waterschapslasten;
3. algemene reserve watersysteem- en zuiveringsbeheer;
4. rentetoerekening reserves.

Ad 1. Bestemmingsreserves

Zoals aangegeven kunnen bestemmingsreserves alleen worden gevoerd of onttrokken via de resultaatsbestemming. In het verslagjaar hebben diverse uitgaven plaatsgevonden die in de exploitatie zijn verantwoord, waarvan dekking dient plaats te vinden via de bestemmingsreserves.

Ter verduidelijking zijn onderstaand de effecten op de reserves als gevolg van de resultaatsbepaling 2023 samengevat en toegelicht.

Omschrijving	Stand per 31-12-2023	Dekking resultaat 2023	Stand na dekking resultaat 2023
Algemene reserves	-	-	0
Bestemmingsreserves tariefsegregalisatie			
- tariefsegregalisatie watersysteemheffing	14.793.519	-5.403.153	9.390.366
- tariefsegregalisatie zuiveringsheffing	0	91.460	91.460
Bestemmingreserves			
- bestemmingsreserve riooloverstorten	3.358.749	0	3.358.749
- bestemmingsreserve stimulering verbetering watersystemen; overstortregeling	257.922	-183.700	74.222
- bestemmingsreserve subsidie afkoppelen regenwater	872.474	394.522	1.266.996
- bestemmingsreserve risicovolle beplanting	303.016	-90.153	212.863
- bestemmingsreserve waterkwaliteit/NLP next Generation	310.713	0	310.713
- bestemmingsreserve IBRAHYM waterkwaliteitsmodellering	69.000	0	69.000
- bestemmingsreserve netcentrisch werken	45.988	-45.988	0
- bestemmingsreserve stimulering klimaatadaptieve peilgestuurde drainage	88.767	0	88.767
- bestemmingsreserve assetmanagement watersysteem	28.607	-28.607	0
- bestemmingsreserve lectoraat bodem	11.568	0	11.568
- bestemmingsreserve meten met nitraatstrips	43.104	-43.104	0
- bestemmingsreserve Lives	121.271	-121.271	0
- bestemmingsreserve stimuleringsregeling maatregelen in de landbouw ihkv klimaatadaptie	555.656	-68.055	487.601
- bestemmingsreserve organisatieontwikkeling	38.869	-38.869	0
- bestemmingsreserve onderhoudscontracten	741.845	-254.858	486.987
- bestemmingsreserve Ooijen-Wanssum	154.012	-69.142	84.870
- bestemmingsreserve personeelskosten & inhuur NPLG	0	300.000	300.000
- bestemmingsreserve integratie WL / WBL	0	2.359.600	2.359.600
Totaal	21.795.080	-3.201.318	18.593.762

1. *Bestemmingsreserve stimulering verbeteringen watersystemen; overstortregeling € 183.700*

Op 24 februari 2010 heeft het algemeen bestuur van het voormalig Waterschap Peel en Maasvallei 'een bijdrageregeling aanvullende maatregelen overstorten' ingesteld om de gemeenten in Noord-Limburg te stimuleren om maatregelen uit te voeren waarmee de overstortfrequentie en vuilemissie uit riooloverstorten worden verminderd.

De maatregelen waren gericht op het terugdringen van de overstortfrequentie op kwetsbare en zeer kwetsbare wateren. In het verslagjaar hebben geen uitgaven plaatsgevonden.

Er is momenteel nog één lopende verplichting die drukt op de gereserveerde gelden van de overstortregeling. Het betreft het voor de gemeente Venray gereserveerde bedrag van € 74.222

voor de Groene berging van het Loobeekdal. Dit zal naar verwachting in 2024 worden afgehandeld. Een en ander betekent dan ook dat gelet op het saldo van de betreffende reserve (€ 257.922) een bedrag van € 183.700 niet meer noodzakelijk is en kan vrijvallen.

2. *Bestemmingsreserve subsidie afkoppelen regenwater onttrekking € 152.483 en toevoeging € 547.005*

In het verslagjaar hebben uitgaven plaatsgevonden ten behoeve van de verstrekking van subsidies aan diverse Limburgse gemeenten voor de feitelijke afkoppeling van € 152.483. Verder heeft het algemeen bestuur op 7 juli 2021 besloten om de 'stimuleringsregeling afkoppelen regenwater private terreinen' die op 31 december 2021 is geëindigd, met 2 jaar (2022-2024) te verlengen tot en met 31 december 2023 met uitloop naar 2024. Hiervoor is een totaalbedrag van € 1.100.000 beschikbaar dat als volgt is opgesplitst: 2022 € 400.000, 2023 € 550.000 en 2024 € 150.000. Gelet op de ervaringen uit het verleden is het moeilijk in te schatten of de geraamde bedragen ook daadwerkelijk in het betreffende jaar worden gerealiseerd. Dit heeft alles te maken met de doorlooptijd tussen de aanvraag, toekenning en afwikkeling van de regeling en kan een jaar overschrijdend effect hebben. Om deze reden is de bestaande 'bestemmingsreserve subsidie afkoppelen regenwater' (043010) ingericht en verlengd voor de looptijd van de verlenging van de regeling afkoppelen regenwater. Omdat in 2023 slecht marginale uitgaven hebben plaatsgevonden op de 'verlengde regeling afkoppelen regenwater' zal het nog beschikbare bedrag van € 547.005 van 2023 worden toegevoegd aan de betreffende bestemmingsreserve.

3. *Bestemmingsreserve risicovolle beplanting € 90.153*

In het verslagjaar hebben de uitgaven die gemoeid waren met het verwijderen van risicovolle beplantingen en achterstallig onderhoud op waterkeringen die de primaire taak van de keringen zouden kunnen belemmeren € 90.153 bedragen.

4. *Bestemmingsreserve netcentrisch werken € 45.988*

In het verslagjaar hebben geen uitgaven plaatsgevonden voor het opzetten en implementeren van netcentrisch werken en specifiek voor de implementatie van het Landelijk Crisismanagement Systeem (LCMS) en de verdiepingstrainingen voor personeel. Dit omdat de kosten die hiermee waren gemoeid binnen de lopende exploitatie zijn gevonden. De bestemmingsreserve kan dan ook worden opgeheven en het saldo van € 45.988 vrijvallen.

5. *Bestemmingsreserve assetmanagement watersysteem € 28.607*

De reserve had ten doel om een buffer te vormen voor (eerste) kosten voor de uitvoering van het assetmanagement in het watersysteem. In het verslagjaar hebben geen uitgaven meer plaatsgevonden die gemoeid waren met de uitvoering van het data en assetbeheer van het waterschap. De betreffende bestemmingsreserve kan dan ook worden opgeheven en het saldo van € 28.607 vrijvallen.

6. *Bestemmingsreserve project meten met nitraatstrips € 43.104*

In het verslagjaar hebben de uitgaven die gemoeid waren met het project meten met nitraatstrips in het kader van het actieplan terugdringen nutriënten in landelijk gebied € 919 bedragen. In het verslagjaar is dit project afgerond in verband met de inzet van een andere

meetmethode. De betreffende bestemmingsreserve kan dan ook worden opgeheven en het saldo van € 42.185 vrijvallen.

7. *Bestemmingsreserve Lives € 121.271*

In het verslagjaar hebben de uitgaven die gemoeid waren met het project Lives om de oevers van de Maas en zijrivieren/beken op een grensoverschrijdende manier effectief schoon te maken en te houden € 5.022 bedragen. Omdat de pilot is afgerond kan de bestemmingsreserve waarvoor die in het leven is geroepen worden opgeheven en het saldo ad € 116.249 vrijvallen.

8. *Bestemmingsreserve stimulering in de landbouw i.h.k.v. klimaatadaptie € 68.055*

Op 13 maart 2019 heeft het algemeen bestuur besloten om een stimuleringsregeling in te stellen voor de realisatie van maatregelen op landbouwgronden tegen wateroverlast. Hiervoor is € 200.000 per jaar voor de periode 2019-2020-2021 beschikbaar gesteld uit het budget 'intensivering watersysteentaak'. Omdat de regeling nog moest worden uitgewerkt hebben in de betreffende jaren geen uitgaven plaatsgevonden en is een bestemmingsreserve gevormd om te gelden te reserveren. In het verslagjaar hebben de uitgaven € 68.055 bedragen.

9. *Bestemmingreserve organisatieontwikkeling € 38.869*

In het verslagjaar hebben geen uitgaven plaatsgevonden die gemoeid zijn met organisatieontwikkeling, te weten de inhaalslag van uitgestelde activiteiten van 2020 als gevolg van de coronacrisis en het project Hybride werken. Met het oog op de samenvoeging WBL-WL is de organisatieontwikkeling van het bestaande WL getemporiseerd en is de focus verlegd naar de stappen die gezet worden om te komen tot het nieuwe WL. De betreffende bestemmingsreserve kan ook mede gelet op de einddatum (2022) worden opgeheven en het saldo van € 38.869 vrijvallen.

10. *Bestemmingsreserve onderhoudscontracten € 254.858*

In het verslagjaar hebben de uitgaven die gemoeid waren met de onderhoudscontracten, te weten het plaatsen van rasters langs akkers en weilanden en het uitvoeren van kap- en snoeiwerkzaamheden alsmede de kosten van het herstelplan voor het Pimpernelblauwtje € 254.858 bedragen.

11. *Bestemmingreserve restpunten Ooijen-Wanssum € 69.142*

In het verslagjaar hebben de uitgaven die gemoeid waren met het oppakken van de restpunten van het gebiedsontwikkeling Ooijen € 69.142 bedragen.

Naast de aanwending van bovenstaande bestemmingsreserves is het ook noodzakelijk om twee nieuwe bestemmingsreserve in te stellen, te weten:

- Bestemmingsreserve personeelskosten & inhuur NPLG
- Bestemmingsreserve integratie WL/WBL.

Bestemmingsreserve personeelskosten & inhuur NPLG

In 2023 heeft het waterschap een bedrag van € 300.000 subsidie ontvangen voor de gemaakte proceskosten van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). De proceskosten voor 2023 waren in begroting 2023 geraamd waardoor de subsidie een positief effect heeft gehad op het

exploitatieresultaat 2023 van het waterschap. Door de verkiezingsuitslag in november 2023 is de toekomst van NPLG echter onzeker. Het is dan ook onduidelijk of er in 2024 wederom een subsidie voor proceskosten beschikbaar wordt gesteld. Zeker is dat WL in 2024 nog aanzienlijke proceskosten moet maken alvorens duidelijk wordt of deze voor vergoeding in aanmerking komen. Aangezien in de begroting 2024 hierin niet is voorzien zijn we voornemens om het subsidiebedrag dat in 2023 ad € 300.000 voor de proceskosten van het NPLG is ontvangen te reserveren voor 2024 en hiervoor de 'bestemmingsreserve personeelskosten & inhuur NPLG' in te stellen.

Doel bestemmingsreserve: opvangen proceskosten NPLG

Omvang van de bestemmingsreserve: € 300.000.

Einddatum: 2024

Bestemmingsreserve integratie WL/WBL

Op 25 januari 2023 heeft het Algemeen Bestuur van WL besloten om de GR Waterschapsbedrijf Limburg te beëindigen en WL en WBL per 1 januari 2025 samen te voegen. Om bestuurlijk en ambtelijk sturing te geven aan het proces van de integratie heeft het Algemeen Bestuur op 27 september 2023 het Plan van Aanpak samenvoeging WL-WBL vastgesteld. Hierin werd nog uitgegaan van een ruwe verkenning van de kosten van de samenvoeging ter grootte van € 1.023.000 die in de begroting 2023 zijn opgenomen, uitgesplitst op de diverse onderdelen zoals aangehaald in het plan van aanpak. Verder is in het betreffende plan aangegeven dat ten aanzien van een aantal onderdelen nog een kostenverhoging te verwachten is of mogelijke kosten nog nader in beeld moeten worden gebracht onder meer op basis van nog op te stellen plannen van aanpak voor o.a. governance en cultuur. Dit mede als gevolg van aanscherping van de kaders voor de samenvoeging WBL en WL. Bij de overgang van de voorbereidingsfase naar de uitvoeringsfase (logisch moment) is de raming van het project samenvoeging bijgesteld. De inzichten in deze fase hebben geleid tot een herijkte extra raming die sluit op € 4.841.400 (incl. BTW). Met inzet van deze middelen kan de uitvoeringsfase verder vorm worden gegeven om te komen tot het nieuwe WL per 1-1-2025. Van genoemd bedrag komt 55% ten laste van de taak watersysteembeheer en 45% ten laste van de taak zuiveringsbeheer. Wij zijn voornemens om in 2023 de 'egaliseringsreserve integratie WL-WBL' in te stellen en een bedrag van € 2.359.600 hieraan te voegen.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het AB-voorstel 'samen naar het nieuwe WL'.

Doel bestemmingsreserve: opvangen integratiekosten samenvoeging WL-WBL

Omvang van de bestemmingsreserve: € 2.359.600.

Einddatum: 2025

Ad 2. Egaliseringsreserves ontwikkeling waterschapslasten

Na de verrekening met de bestemmingsreserves resteert voor de taak watersysteembeheer een negatief resultaat van € 5.403.153 dat wordt onttrokken aan de 'egaliseringsreserve ontwikkeling waterschapslasten watersysteemheffing'.

Het resultaat van de taak zuiveringsbeheer dat € 91.640 positief is, zal worden toegevoegd aan de 'egaliseringsreserve ontwikkeling waterschapslasten zuiveringsheffing' waarna het saldo van deze reserve weer positief is.

Ad 3. Algemene reserve watersysteem- en zuiveringsbeheer

De stand van de algemene reserve watersysteem- en zuiveringsbeheer is per 31 december 2023 nihil. Hierdoor ontbreekt het aan weerstandsvermogen om tegenvallers te kunnen opvangen.

De verbetering van het weerstandsvermogen en de financiële positie van het waterschap heeft in 2023 geleid tot een herstelplan. Hierin is aandacht besteed aan punten zoals het bereiken van een gezonde weerstandsratio in relatie tot het op peil brengen van de algemene reserve en de herijking van (bestemmings-)reserves. Bij de vaststelling van de begroting 2024 is rekening gehouden met het voorliggende plan.

Resumé

Wij zijn voornemens het algemeen bestuur voor te stellen in te stemmen met de dekking van het resultaat 2023 en de verrekening met de reserves zoals weergegeven.

Ad 4. Rentetoerekening reserves

Zoals aangehaald dienen reserves te worden gevoed bij resultaatsbestemming. Dit geldt ook voor de rentebijbeschrijving aan de reserves. In de 'Nota reservebeleid 2017' die op 13 september 2017 door het algemeen bestuur van Waterschap Limburg is vastgesteld, is opgenomen dat aan de 'egalisereserves ontwikkeling waterschapslasten watersysteemheffing en zuiveringsheffing' rente wordt toegerekend en eventueel wordt toegevoegd via de resultaatsbestemming.

Gezien de positieve stand van de 'egalisereserve ontwikkeling waterschapslasten watersysteemheffing' en de 'egalisereserve ontwikkeling waterschapslasten zuiveringsheffing' die beperkt is, is het niet noodzakelijk om de rentetoevoeging voor dit onderdeel te effectueren. Dit sluit ook aan op de herziening van de 'nota reservebeleid' die in 2024 op de planning staat en het beleidsvoornemen wordt om rentetoevoegingen (conform de landelijke tendens) achterwege te laten.

Resumé

Wij zijn voornemens het algemeen bestuur voor te stellen om in 2023 geen rente toe te voegen aan de 'egalisereserves ontwikkeling waterschapslasten watersysteemheffing en zuiveringsheffing'.

Intrekken niet beschikbaar gestelde kredieten

In de Verordening ex artikel 108 beleids- en verantwoordingsfunctie Waterschap Limburg (art. 6 en 7) is de procedure voor de autorisatie van investeringskredieten opgenomen die voor 2023 als volgt kan worden weergegeven:

1. Bij de vaststelling van de begroting wordt door het algemeen bestuur (AB) per programma een krediet gevoteerd. In 2023 is door het algemeen bestuur in totaliteit voor € 61.600.000 krediet gevoteerd dat in de voor- en/of najaarsrapportage is bijgesteld tot € 62.500.000.
2. De kredietverlening van een individueel investeringsproject binnen een programma is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur (DB); kredietverlening geldt per individueel project. In 2023 is door het dagelijks bestuur voor € 41.056.224 netto krediet verleend, waardoor in 2023 en volgende jaren gelegitimeerd uitgaven mogen worden gedaan.
3. In de jaarrekening wordt door het algemeen bestuur (AB) het saldo van het gevoteerde krediet per programma ingetrokken. Dit saldo betreft de niet door het dagelijks bestuur (DB) verleende kredieten. In 2023 bedragen de niet door het dagelijks bestuur verleende kredieten € 21.443.776.

Gelet op bovenstaande procedure dient het voor 2023 per programma beschikbaar gestelde krediet dat niet verleend is ad € 21.443.776, te worden ingetrokken.

Voor een nadere toelichting op de investeringskredieten verwijs ik naar hoofdstuk 8.

Accountantsverklaring en accountantsverslag

De goedkeurende accountantsverklaring voor de jaarrekening 2023 voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid en het accountantsverslag naar aanleiding van de controle van het jaarverslag/de jaarrekening 2023 zijn nog niet ontvangen van BDO Audit & Assurance BV. Deze stukken worden wel binnenkort verwacht en zullen z.s.m. worden nagezonden/aan de vergaderstukken worden toegevoegd.

Commissieadvies

De commissie Waterkeringen & Bestuur en Organisatie heeft, behoudens de beantwoording van de gestelde vragen, positief geadviseerd.

Het dagelijks bestuur,

de secretaris-directeur,

ir. E.J.M. Keulers MMO

de dijkgraaf,

S.M.M. Borgers